

1883.

Tizenkettedik évfolyam.

TORONTÁL

6-ik szám.

Csütörtök, február 8-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Fleitz Fer. Fál könyvnyomdája Nagy-Becskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt | Félévre 3 frt
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellekletek — utóbbiak a kinestári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. — Kéretik az ígatási díjakat az ígatómennyekkel együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hivatalos hirdetések:
A Torontál-ba írtatandó hivatalos hirdetések díjai előlegesen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelvétel is beküldendő.

Magan hirdetések:
A 3-hasábos garmondorsó hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kinestári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Fál könyvnyomdája Nagy-Becskerekben, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Nagy-Becskerek, február 9-én.

—i. A törvényhozó testület a régi gremiumokat eltörölte s ezek helyett új ipar, mint kereskedelmi egyesületeket engedélyezett oly képen, hogy ezen egyesületek önmaguk érdekeit előmozdítsák úgy az üzlet és ipar, valamint a közlekedés tekintetében, a mi az ipar és kereskedelem fejlesztésére a legnagyobb factor. Ezen egyesületek közvetlen érintkeznek a kereskedelmi és iparkamarával; ide intézik előterjesztéseiket, a melyek felett első sorban a kamara van hivatva határozni. A felfolyamodás egyenesen a minsteriumhoz intézendő. A városok és vidék kereskedői és iparosai 2—2 tagot választanak, a kiknek ülés- és szavazati joguk van a kamarai ülésekben, ezek volnának hivatva ott a város és vidék kereskedelmi és közlekedési érdekeit szóval tolmácsolni és elősegíteni.

A hol egyesületek vannak, ott a kereskedők úgy mint az iparosok megválasztják a két tagot saját magok, és a hol ezek nincsenek, ott az illető megye hivatalból eszközölteti ezeknek megválasztását.

Városunkban tényleg megvannak választva úgy a kereskedelmi, mint az iparosok kamara tagjai, de vajmi kevés szorgalmat tehetnek az ügynek, mert épen nincs kereskedelmi egyesület, a mely intézné a kamaránál, a mely kereskedelmünkre egy részt életkérdés, de meg másrészt kereskedelmi ifjúságunknak a téren haladását elősegítené. — Városunk mintegy 120—150 kereskedőt számlál, és dicsérettel említhetjük, hogy az intelligencia sem hiányzik náluk, miben rejlik tehát az ok, hogy eddig még nem egyesültek és úgy egészen átengedik magokat a szomszéd Temesvár város kénye és kedvének? Talán csak nem hiszi az itteni tisztelt kereskedői világ, hogy Temesvár a mi városunk kereskedelmi érdekeit keresni fogja? Ha önmagunk nem kereszük saját érdekeinket, csak nem várhatjuk másolt azt, hogy a mi érdekünket reánk octorálja? Hát nem éreznek a mi városunk kereskedői semmi hiányt, a mi az ő érdekeinek előmozdítására szükséges? — Valóban, nagy kényelemben élhetnek a tisztelt urak! Azt várják önk, hogy még a saját magok érdekeivel is a vizispán, polgármester, vagy szolgabíró bibelődjék? Mivel igazolják önk vétkes hanyagságukat, hogy tanonczaik már két évtized óta

iskolát nélkülöznek? Csak azért mert mindegyikök egoista; talán félnek azért pár forint tagsági díjért, a melyet fizetni kellene, a mely összeg szükséges az egyesület költségeihez? Hol marad a nemes ambíció?

Mig önk a hátramaradás bűnében vannak, addig a mi derék iparosaink kibontották a haladás zászlóját, és látjuk már eredménydus működéseiket, a kamaránál már kieszközölték az évi szubventiót az ipariskola részére; iskoláik is már 4 év óta rendezve vannak s a vizsgálatok alkalmával szép eredményt mutathatnak fel; a tanoncok felfogadás és felszabadítását rendezték; a segéd és gazda közt fenförgő differenciákat kebelükben rendezték stb.; ez oly tény, a mit dicsérettel kell rólok megemlítenünk, mig önk soha sem éltek jogukkal a kamaránál, váltig kiáltanak a kávéházban, hogy rossz a postaközlekedés, mennyire szükséges a távirtnál az éjeli közlekedés, a kereskedelmi iskola, a hitel rendezése stb., ezt uraim egyes ember nem érheti el, de egyesült erővel sok kivihető, „néma gyermeknek az anya sem érti a szavát”, így vannak Becskerek város kereskedői is, mert nem szólalnak fel ott, a hol helyén lenne s a hol bajaiknak orvoslását szerzhethetnek.

Sorakozzanak tehát városunk kereskedői is, alakítsák meg egyesületet, mert csakis így védehetik meg jogukat kellőképen és érvényesíthetik érdekeiknek előmozdítását.

Háziipar-pártolóegylet.

A torontálmegyei háziipar-pártolóegylet érdekében megyénk főispánja következő felhívást intézte a járásbeli szolgabírákhoz:
A háziipar-pártolóegylet érdekében a megyebeli bizottsági tagokhoz intézett felhívás és aláírási ivatek azon megkereséssel küldöm meg szolgabíró urnak, miszerint azokat a címzetettek kézbesíteni sziveskedjék, egyúttal néhány aláírási ívet és alapítványi nyilatkozatot is ide mellekelek szolgabíró úr számára azon bizalomteljes megkereséssel, miszerint arra a járásbeli tehetősebbek között minél több alapító és rendező évdíjas tagokat gyűjteni sziveskedjék.
A háziipar különböző ágai terjesztése és fejlesztésének fontosságát azt hiszem nem kell körülményesebben eszelenem, belátja azt mindenki, és hogy az eddigi gyűjtés eredménye oly csekély, azt a múlt évek rossz természeti körülménynek tulajdoníthatom, hogy a közönség nincs kellőleg felvilágosítva az egyesület feladatának üdvös voltáról, sok helyen például azt hiszik, hogy ezen

egyletnek egyedüli feladata a szövészeti ipar partolása, pedig ez teves nézet: mert annak feladata a háziipar különböző ágainak meghonosítása és fejlesztése.

Hogy egyesek buzgalma és jóakarata mit tehet, azt tanúsítja a perjamosi járás szolgabírája által elért eredmény, kinek összes községei mint alapító tagok 50—50 forint alapítvánnyal belettek az egyesületbe, tanúsítja azt Katalinfalva szerződéses község példája is, melynek lelkes tanítója Viszkocsil úr e kis községben 26 rendes tagot szerzett.

Felkérem ennélfogva szolgabíró urat, hogy most midőn a kedvező aratás folytán emelkedett jölet jobb eredménnyel kecsegtet, járása községeit és nagybírtokosait személyes közbenjárásával alapítványok tételére a kevésbé tehetőseket pedig rendes tagok minőségében belépésre buzdítani sziveskedjék. — Az eredményről szives értesítést 1883. évi január hó végeig kérem.

Az aláírt összegek befizetése nem most hanem csak az egyesület végleges megalakulása után váland szükségessé.

A mezőgazdasági biztosítás ügyének rendezéséről.

Ordódy Lajos, az orsz. gazdasági egyesület jeles képzettségű titkára nemrég igen figyelemre méltó felolvasást tartott a Gazdakörben. A fölvetett fontos kérdést az orsz. gazd. egyesület szervezeti szakosztálya beható tárgyalás alá vette s az ügy érdemleges elbírálásának, illetve alaposabb megvitatásának előmozdítása végett a következő kérdőpontokat állította össze.

1. A mezőgazdaság érdekében elégséges-e az, ha a biztosítás ügye egyoldalul csak részvénytársulati alapon fejlesztetik.
2. Ha a részvénytársulati alapon való egyoldalú fejlesztése a biztosítási ügynek a mezőgazdaság igényeinek meg nem felel, helyeslendő-e az hogy
a) a kölcsönösség elvére fektetett társulatok létre hozatalára törekedjünk?
b) s ebből folyólag mely változtatások lennének eszközözendők a kereskedelmi törvényben, különösen az L. 453-ik §-án?
3. Meltányos-e az, hogy azon esetben, midőn valamely társulat bármily okokból liquidál és egy más társulatba olvad, a több évre kötött épületbiztosítások tovább is érvényben maradjanak s a biztosítottak az új társulat iránti bizalmatlanság daczára és így akarattal ellenére is a beolvastott társulattal legyenek a liquidáló társulattal kötött szerződési éveik tartamára biztosítva s ha ez nem meltányos, mely változtatások lennének a kereskedelmi törvény 472. §-án eszközözendők?
4. Az avulási százálnak jelenleg gyakorlatban levő alkalmazása az épületek tűz elleni biztosításánál meltányosnak tekinthető-e? és ha nem, kívánatos-e, hogy a kereskedelmi törvényben ez iránt is intézkedés legyen tétel?
5. Az öngyújtások számának csökkentése érdekében kívánatos-e, hogy társulataink a

biztosító felek elfogadásánál nagyobb körültekintést tanúsítsanak?

6. Káros-e vagy hasznos a mozgó-ügynökök működése és alkalmas eszköznek tekinthető-e a jelenlegi ügynöki rendszer mellett a mezőgazdasági biztosítás felvételeket, a gazdasági egyesületekre is ruházni?

7. Az ingóságok és termények tűz elleni biztosításánál kifejezendő-e azon óhajlás, hogy társulataink teljesen szabad helyváltoztatási jogot s a biztosítási kötvény egyes osztályaiiban, a teljes kompenzációt megadják? s ez esetben szükséges-e a kereskedelmi törvény 488-ik §-ának megfelelő megváltoztatása?

8. A biztosító társulatok megköszönéséért és ez által a díjtelek magasságát okozó becslési visszaélések meggátlása céljából nem mutatkozik-e üdvösnek odahatni, hogy a kárbecslésnél a gazdasági egyesületek bizalmi férfai is közreműködjenek?

9. A gazdasági egyesületek és a biztosító társulatok között kötött szerződések megfélemlenés szokásos alakjukban a mezőgazdaság követelményeinek — és ha nem milyen elvek legyenek e szerződéseknek az irányadók?

10. Milyen elvek alapján szerveztessék az állatbiztosítás ügye, s milyen legyenek azon határok, a meddig az állatbiztosító szervezet létesítésénél mennünk tanácsos?

A szederfák csonkítása.

A selyemtermeléssel annak alapfeltétele, a szederfa tenyészése is örvendetes lendületet vett az utóbbi években. Mindazonáltal nem tagadhatni, hogy gazdakörünkben még mindig bizonyos előítéletek uralkodnak ez utóbbi ellen.

Ez előítéletek az okszerű gazdálkodás követelményeivel szemben nem állhatnak ugyan meg, és előbb-utóbb meg kell hogy szűnjenek, azonban fejlődő selyemiparunk jövőjéért határozottan a legnagyobb mérvben veszélyeztetni képesek.

Ezen előítéletek kiválóan a következő két indokra vezethetők vissza; u. m.:

1. hogy a szederfa gyümölcsöt teremvén, nemcsak a levelek, de a gyümölcs leszedése alkalmával is a körülötte fekvő gabonáknak önkénytelenül is kár okozatik, — s hogy
 2. a szederfa, a körülötte fekvő vetevényre árnyékot vetvén, annak kellő megérését gátolja.
- Nem is szólva mindazon előnyökről, melyek az említett fontos iparág szempontjából, de általános nemzetgazdasági tekintetben is a felhozott nehezleteket ép a szederfákkal szemben ellensúlyozni képesek: különösen hangsúlyoznunk kell, hogy az említett hátrányok mindazon fak — illetőleg gyümölcsfák ellen felhozhatók, melyek vetevek közelében vannak ültetve. — Ezen nehezletek ellenében a gyakorlat azon egyszerű övszert ajánlja, hogy az ily fák nem volnának közvetlenül a vetevek mellett ültetendők, hanem igenis a vetekektől kellő távolságra, az utak mellé, továbbá legelőkre és más kopár, másképen haszonvehetlen területekre. Különben is az rendi, hanem társadalmi tekintetben is nyereség városunkra.

A harmadik bál egyike volt és egyike marad az idej legzebb és lelegegánsabb táncmulásainknak. Tolleite tekintetben valamivel egyszerűbb volt az izr. nőgyuleti bálnál (ezért csak dicsérni lehet) kedélyesség tekintetében engedett a charge-bálnak, a mi nem az ő hibája, hanem az elválasztó drót sodronyoké.

Hogy nem volt nagy jövedelme, az természetes. — Ha jövedelmet akarunk (mint pesten is) távolítsuk el a drót sodronyokat, rendezzünk álarccos és bohóc estélyeket, hol a marquis élvez, a markör meg udvarol.

Tartsunk úgy össze mint az izraeliták, akkor nem findzsaj, hanem pecsényés táll kell a banknotákhöz.

Oh nem keressit, természetesen egyszerű, tisztá, izlésteljes kedvesség és szépség idelek. — Ti hatni és hódítani most se akartatok, de azért ti voltatok az ibolyák, melyeken a műért szem a bokrok rejtekeiben gyönyörködött.

Jövöre mi rendezzük Milán barátommal a jótékonycélú álarccos és bohóc estélyeket, a mikor parirozok, hogy olyan nagy közönség lesz, hogy a kaszinói zóldasztalok Zrinyi Miklósi és Hunyadi Jánosai is a Bega-partra fognak kiszorulni. —a.

TÁRCSA.

Farsangi tárcza.

Mire e sorok világot látnak, a farsangnak már csak édes vagy keserű emlékei maradtak fenn, de azért vajmi kevesen fognak vezekelni vagy bójtólni. Időszakunknak materialis behatása alatt az emberek örömlükben vagy kinjokban még nagy bójtiben is tánczolnak már.

A majom nem tart ünnepet, se az olasz medvéje. V a szó biztosabban hódít, mint a Szt. David heggedője.

No de ezek olyan lapaliák, a mikről ma már beszélni is felesleges.

Mig van, a ki az embernek a csizmáját kitesztítja, a váltóját honorálja, a nyomra pedig jó emészt, mi a mézsköt gondolna az égiekkel.

Megvallom (plutoccaták röhögjete), hogy én nem mindig találok magam jól ebben a légkörben, de azért, ha mindjárt üdvem rovására is, megjelenek azon hiúságvásárookban, a hol anyagi és erkölcsi kárunkra vagy hasznunkra alkudoznak.

Mint a trinum perfectum hive, én is részt vettem három, rövid időközben csaknem egymásután következő táncmulásában.

Tagadhatlan, hogy a nagy-beckerekiek szeretnek mulatni és szórakozni. Olyan colossalis zabalások és ivások, mint a Bega mentén, még csak az Ermelleken tapasztalhatók. Ilyen művésziileg kiképzett gyomrokat én csak a rezáljan észleltem, a hol a genetrinek egyik másik poczkos ivadéka meg sem állott, a mig a farsangi napok alkalmával egytucztát fánkot vagy egy kiló pecsényét az előbb-több megsemmisülendő burok orchusába nem szállított. A leobilitések pedig vetekektek bár mely közép-szerű ház csatorna levezetett folyadékának quantumával.

Átlakomáztam az izr. nőgyuleti, a charge és nagy-beckerekéi jótékony nőgyuleti bállokát.

Mindegyiknek meg volt saját kiválósága. Megkülönböztethetők voltak: az első gazdag toilette-je, a második kedélyessége, a harmadik uszályossága s a benne uralkodó distinguáltabb hang és színezet által.

Az izraelita nőgyuleti bál cariatydei még most is csiklandozzák a bordáimat. Abraham, Izsák és Jákob Istene! Oh minő asszonyok és leányok! Hebron rózsái valóságos cirákráseprük ezek mellett az úde elő és mozgó dupla és tripla rózsák mellett. Az izr. férfiak valóságos csodákat művelnek. A bodzafa, georginákat és hortensziákat terem. Én a bálkirályné választásnál kilenczed magammal egy manuri szókére szavaztam, de daczára annak, hogy egy

nemuri barna lett megválasztva, ha a nagy-beckerekéi müzlés nemesből, a mi nárczis orrocskájú pószékn kapandja (velőt rázó szó) az Eris almáját. A trianoni szépségbi-zottság már régen kimondta, hogy két egyforma szépség között a koszoru a szökének nyújtandó. A franko juri e határozata ne szomorítsa meg csepüvári Halasy potior kalabrias collegátam. Kálmán ösem pedig el ne bizza magát. Legnyugodtabb lehet pastyl, mert ő:

Se nem szöke, se nem barna,
Hanem igaz magyar fajta.

A táncvizigalom sorrendjében haladva még a katonai tisztikart kell kiemelnem. A hadserég szelleme és a polgári társadalmi élet modora és szokásai között mindég voltak és lesznek bizonyos eltérések, melyek a bizalmasabb szövetekezést ha nem zárják is ki, de több körültekintést és óvatosságot igényelnek. — Tisztikarunk szeretetreméltósága, szívelyessége és lovasiassága az esprit de corps határain belül, oly kedves és kellemes együtélést biztosított e város polgárságának, hogy ez eltérések csakis akkor lennének érezhetők, mikor azt a mellőzhetlen testületi szellem parancsolnák. Dicséri még tisztí karunkat a legénység fegyelmélettsége, mely megövtá városunkat a más helyen gyakrabban előforduló katonák és polgárok közötti surlódásoktól, utczai botrányoktól, kicsapongásoktól stb. — Röviden az egész helyörség nemcsak állam-

ily kopár homokos helyeken semmi fa sem
diszlik jobban a szederfánál, s ezen fának
sokoldalú hasznosíthatóságát fogva az ily ter-
ületek semmi más ültetvény által nem s to-
betők annyira jövedelmezővé, mint ha szeder-
ligetekkel alakították át, a mint ez Somogy
és Tolna vármegyék némely vidékén észlel-
hető.

Ha azon — viszonyaink közt egyenesen
követelt — rendszert akarjuk követni, mi-
szerint az utakhoz tartozó és az utak árka-
inak tisztítására szükséges keskeny területek,
melyek egészben véve mégis nagy nemzet-
gazdasági tökélet képviselnek, ne hagyassanak
parlagon, hanem fák ültetése által, mint köz-
vagyon, köz célokra felhasználásnak:
akkor ép ezen czélra a szederfák egyelőre
jelen viszonyaink közt — midőn a nemesebb
gyümölcsfák tenyésztésére és megővésére a
kellő szakértelem és előszeretlet még alig ta-
lálható fel, — tán előnyösebbek fognak lenni
bármely más fánál, éppen azért, mivel ezek
még a vetések mellett is kevesebb kárt okoz-
nak egyéb fánál, feltéve, hogy rendszeresen
gondoztatnak és kivált rendszeresen cson-
kítatnak.

Miután a szederfának a selyemtenyész-
tés igényei által is követelt csonkításában
rejlnek most kimondott állításunknak igazolása,
és miután a csonkítás mikénti eszközése ki-
vált fontossággal bír — a szederfák csonki-
tásáról valamely tüzetesebben kell szólanunk.

A csonkítás a téli hónapokban ejtendő
meg akként, hogy a fa ágai levágatnak, —
miként azt az ábrán láthatni.

E műtétnél ügyelni kell arra, hogy a
levágás ott eszközöltesék, a hol a nyeselek
15—20 cm-nél nem vastagabbak, mert kü-
lönbön a vágás által ejtett seb a fa életerejét
felemésztené. Ezen szabálynak szigorú meg-
tartása mellett legcélszerűbb az ágat tövétől
mintegy 50—80 cm-nyire magasságban levá-
gni, mint ez az ábrán b) alatt látható. —
Ügyelnünk kell, hogy a metszés részét tör-
ténjék, mert ezáltal az esővíz szabadabb és
tökéletesebb lefolyást nyer, — valamint arra
is, hogy a vágás teljesen sima legyen, törés
vagy hasítás nélkül, mit legjobban lehet el-
érni, ha két oldalán fűrészszeljük az ágat. Ezen-
kívül szemelődni tartandó, hogy az ágak leho-
tálg egyenletesen vágassanak le.

Ily eljárás mellett a szederfa magassága
ritkán fogja meghaladni lombostul együtt a 3
métert, koronájának szélessége pedig alig 1 1/2
legrövidebb 2 méternyit teendő, teljesen kinőtt
állapotában is, mi a csonkítás után 3—4 év

alatt következik be. Megemlítendő még, hogy
a levelszedés éppen május végével történik,
s így a fa a gabonák érése idején majdnem
teljesen lomb nélküli áll, a mi magában véve
oly előny, melylyel egy más fa sem bír.

De továbbá előny ezen eljárásnak az is,
hogy az ily csonkított fa csak csonkítása után
a 4—5-ik évben terem egy kevés gyümöl-
csöt, tehát oly időben, a midőn csonkítása már
újra eszközölhető.

Az ily fák levelei hasonlíthatatlanul több
tápanyagot bírnak a selyemrétek táplálására, mint
a nem csonkított fák levelei, végre az ily
alacsony fákrol a levelszedés hasonlíthatatlanul
könnyebb, és így a fa körül levő terület is
alig tiporlatik le, kivált ha a fák az utterület
külső szélétől 1 méternyire állanak, mint ez
az állam által eszközölt újabb ültetéseknél
elvöl tekintetik.

A mi a szederfa ültetvények csonkításá-
nak turnuszát illeti, legcélszerűbbnek látszik
azt 8 évre szabni, úgy, hogy évenként az
állománynak 1/8-át része kerüljön nyelés alá.

Ily 8 éves turnusokra beosztott ültetvény-
nél a csonkítás alá eső ágak már annyira
megerősödtek, hogy azok kisebb számszámú-
nak is, de különösen tűzelőfának alkalmasak.
Faszegény vidékeken ez a szempont kiváló
súlylyal bírhat. Ott, a hol — mint pl. a Bács-
kában is — az utak befűsítése többnyire szer-
derfákkal történik, a helyes csonkítási rend-
szer alkalmazása mellett a lemeztelt ágakkal
a községi lakosok tűzelő anyagbeli szükség-
letének jó részét fedezni lehetne, s ezáltal
hova tovább kizorítottatnának, gazdasági tek-
intetben szerfelett hátrányos a szalmatűzelés.

Ezen szempont természetesen csak akkor
bírhát valódi jelentőséggel, ha az utakhoz
tartozó területek — az igazság követelmé-
nyeinek megfelelőleg is — közvagyonnak tek-
intetnek, és azok használata éppen azon leg-
szegényebb néposztálynak jut, mely egyéb
tűzelő hiányában leginkább van utalva a
szalmaégetésre.

Ha ezekután meggondoljuk azt, hogy —
nem is említve Olaszországot, hol a fejlettebb
selyemipar a selyemtermelést a mezői cultura
egyik legjövendelműzező ágára emelte, —
Ausztriában is, nevezetesen Görz vidékén,
egy-egy szederfának csupán levéltérmete
50—60 krt jövedelmez: nem lehet közönbö-
seknek lennünk egy oly dolog iránt, mely
viszonylag oly szép jövedelmmel jutalmazza
a ráfordított csekély költséget és előmozdít
egy fontos iparágat, melynek meghonosításán
már annyian fáradoztak.

A nevezett tőzsde most már nincs ám
ott a régi helyén, hol a nyáron kedves uram
bátyámmal együtt voltunk s vásároltuk a „ha-
vannát“. Most ezen tőzsde sokkal jobb helyen
van s sokkal jobban fel is van szerelve;
mert itt nemcsak trafik és különleges dohány
és szivarok, hanem sós, szálamí, veronezer, sonka,
továbbá romadour, gorgonzola, neufchattel,
strachino, olmutzi kvargli stb. sajt félék nem-
csak, de mindenféle halak is mint: hering,
rusznák, szardella stb. kaphatók. Emlékszem
taval, hogy uram bátyám nem győzte dicsérni
azon illatot, melyet az akkori nagy dohány-
tőzsdeben érezett. Most jöjjön oda s élvezze
azon illatot, melyet ezen kereskedés áru ter-
jesztenek.

Oh! mily finom illat ez, ha t. i. a héring,
romadour, kvargli s több czikkék szagai ve-
gyulnek a havannával. Ily illatról uram há-
tyámnak fogalma sincs. Hát ha még vásárol
akár szivart, akár ily delicatessé féléket s zo-
kat izleli. A szalaminak, sejtőknek s fentebb
nevezett halféléknek oly izük van, mint ha
„havannát“ szivna, viszont pedig a szivarok-
nak, eltekintve attól, hogy facsarni lehet őket
nedvességől, finom héring s romadour illatuk
van. Így élvezhet az ember egyszerre két s
többféle illatot.

Hogy a szivarok, mint már említém, kissé
tulságos nedvesek, azon én mit sem csudál-
kozok, mert ily üzlet, már t. i. a delicatessé,
a meglehet nem, a szivar pedig igenis szereti.
Mint hogy pedig a mi nagy tőzsde s különleges
dohány szivar arudánkban a fő s keresettebb
czikkék az első, tehát nem is lehet kívánni,
hogy a tőzsde helyiség úgy mint más, neve-
zetesen Pozsony, Esztergom, Győr, Zala-Eger-
szeg, Nagy-Kanizsa stb. helyeken, hol egyed-
ül csak dohány tőzsde van — fűtve legyen,
hisz itt egy öl fa most is, nyáron is 16 frt.

A soproni, pozsonyi stb. igazgatóságok
ily drága időben is ragaszkodnak ahhoz, hogy
a különleges áruda, még ha m. kir. dohány
nagy tőzsdevel van is összekötve, külön he-
lyiségben tartassék, s nem engedik meg, hogy
az valamely fűszer, delicatessé stb. kereske-
desben akár vis-à-vis is felállítsák. De hogy ez
minálunk így van, az nagyon is kényelmes a
vidéki kis dohányárusokra, kik az ugynevezett
főtrafikba bemenvén dohány és szivar szük-
ségleteiket vásárolni, nem kell nekik a ke-
reskedésükben szükségelt kávé, cukor, olaj,
fűszer stb. szerek bevásárlásáért más keres-
kedésbe menni s a sáros utcát tiporni.

Zárókérd, uram bátyám, egy szép jel-
lemvonást és igaz felebarátai szeretetet tanúsító
eljárásról kell megemlékeznem, melyet itten
két tiszteletben álló polgárok, névleg Fritz
Pál és Gerner Ferencz urak egy leégelt, szer-
encsétlen család felségelése tekintetében
teletk.

Ök ugyanis nem állottak, a midőn a szeren-
csétlenség megtörtént s a melyről mi mult szá-
munkban a „Hirharang“ rovata alatt megemlé-
keztünk, házról házra jární, és a minden fehér-
neműt megfosztott iparos családért könyör-
adományokat gyűjteni, a melynek eredménye
57 frt.

Igaz, nem épen valami nagy összeg, de
mindenesetre elegendő arra nézve, hogy a
nyomor csirájában könnyítessék.
Maradok mindig lekötözöttje Ede.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Uj-Szt-Iván, február 6-án.

Tekintetes szerkesztő úr!
Szíveskedjék rövid soraimat becses lap-
jában nyilvánosságra hozni.

Tekintetes Natly József budapesti m. kir.
pósta tiszt urnak azon valódi önzetlen, hazá-
fiás tette által, a mely szerint, hogy német-
ajku iskolánk magyarosítása céljából 15 frtot
szíves volt nekem átadni — a községi iskola-
szék nevében forró köszönetemet nyilvánítom!
Sok ily derék tisztviselőt a hazának!

Móly tisztelettel
Unterreiner József,
iskolaszéki elnök.

HIRHARANG.

* **Megyénk főispánja** mint a tem-
mes-begavölgyi társulat kormánybiztosa az
alábbi irtonálmegeyi határokról nézve beadott
reclamatik első fokú elintézésére a követ-
kező határnápolakat tüzte ki, és pedig: 1883.
évi február hó 17-én: B.-Szt.-György, Nagy-
Török, Kis-Török, Szerb-Ittebe és M.-Ittebe;
1883. évi február 19-én: Jánosföld, N.-Mar-
gitta, Szerb-Párdány, Ném.-Párdány, Foeny;
1883. február 20-án: Billét, Bánlak, Alibunár,
Jankahid és Tógyér. A tárgyalások a fenn-
kelt napokon d. e. 9 óratól fogva N.-Becs-
kereken a megyeház gyűléstermében fognak
megtartatni.

* **Megyénk allspánját** rövid ideg
tartó távolléte alatt főjegyzőnk Rónay Jenő
helyettesíti.

* **Torontálmege allspáni res-
sorsjtjának** ügyforgalma:
az 1880. évben . . . 21960 ügydarab,
„ 1881. „ . . . 30118 „
„ 1882. „ . . . 33594 „
„ 1880. „ kevesebb 8458 „
„ 1881. „ . . . 3476 „

* **A Rónay-Szávits féle pár-
baj** ügyében ma tartatik meg a végtárgya-
lás, mely, tekintettel a viszonyokra, azt hisz-
szük, minden nevezetesebb következők nélkül
fog befejezteni.

* **Felhívás.** A nagyméltóságú föld-
mivélés-, ipar és kereskedelemügyi m. királyi

ministerium és az országos gazdasági egylet
megbízása folytán a magyar bortermelők szö-
vetkezete érdekében február hó 11-én dél-
után 3 órakor a nagy-kikindai casinó helyi-
ségekben tartandó értekezleten a t. cz. bor-
termelő közönséget minel számosabban meg-
jelenni kérem. — Kelt Bocsáron, 1883. évi
január hó 28-án. Hertelendy Gyula, mint köz-
gazdasági előadó.

* **Helyreigazítás.** Lapunk ez évi
4-ik számában a „Hirharang“ rovata alatt hoz-
zott „személyi hír“ czimú közlemény szövege
oda módosítandó, hogy: „főispán ur ő méltó-
sága hivatalos ügyekben városunkat elhagyta“.

* **Helyreigazítás.** Lapunk ez évi
5-ik számában pedig az a kellemetlen hiba
csuszott a „Tarka levelek“ czimú közleménybe,
hogy a betűszedő „Bielitz Roza“ helyett „Bielek-
kisasszonyt“ olvasta és szedte mint a jelmez-
bálon megjelentek közül. Ha tekintetbe vesz-
szük e nevek betűinek, különösen kézírásban,
majdnem egyformaságát, akkor, úgy hisszük,
hogy a megesett felcserélést nekünk szívesen
megbocsátják.

* **Házi mulatság.** A farsang végé-
nek közeledtével a mulatságok nem csak nyil-
vános helyeken és a nagy közönség számára
rendeztetek, hanem a mulatni kívánó fiatalok
egy házaknál is kedélyes és vig estélyeket
töltött. Egy ily kedves házi körben tartott
mulatság folyt le Szávits János városunk egyik
derék és köztiszteltében álló polgáránál f. é.
február 4-én, a melyen városunk néhány ki-
váltabb szépsége bucsuzott a különben oly vá-
ra-várt — de az idén talán egy kissé zajtla-
lanabban lefolyt — farsangtól. Ott láttuk a
kedves házi kisasszonyon kívül a bájos Petro-
vits nővéreket Linka, Anna és Olga kisasszo-
nyokat, Palfy Irén, Plechl Ilona és Nedely-
kovits Mária urhölgyeket, mindannyit találó —
a kisasszonyok finom izléséről tanusodó jel-
mezben. A vig mulatság fenyőpontját képezte
a rögtönzött hangverseny és a szavallatú szo-
rozata, a mely következők rendben folyt le: 1.
„Ábránd“, zongorán előadta Nedelykovits Mä-
ria urhölgy; 2. „Die Liebes-Insel“, zongora
kísérettel, éneklé Petrovits Anna kisasszo-
ny; 3. „A hazáról“, Petöfítől, szavallta Pe-
trovits Linka kisasszony; 4. „Magyar népdalok“,
hegedű kísérettel, éneklé Petrovits
Anna kisasszony. Ezután a szeretetreméltó
háziasszonyok közkívánatra eljászák „A Balat-
ton háborgása“ czimú gyönyörű dallamot; 5.
„Egy kis rege“, Szász Károlytól, szavallta Pe-
trovits Olga kisasszony. Végül pedig közki-
vánatra Petrovits Linka kisasszony é terén
való szokott jártasságával „Ich setze nur den
Fall“ czimú költeményt szavallta el. Ezután kö-
vetkezett a „szemet-gyomrot andalító“ — a
háziasszony fényes főzőművészetének bizonyíté-
kére — a vacsora. Volt minden a mi csak az
embernek szeme-szája kívánhatott. Becskerek
rámástól egészen a francia champagnerig
terjedő bő határok közt volt mindennemű ital.
Mindezt fűszerezte a kedves háziasszony és a
bájos házi kisasszony és a háziasszony vendég-
szerelő szívveltségge. Bor lévén, felköszöntö-
sek sem hiányoztak. A vacsora után a fiatalok
tánczra kelt, a mely — more patrio — kivi-
lágos — kiviradig tartott, a midőn a társaság
legjobb kedvben szétoszlott. Prinz Carneval
tehát ki lön elégitve!

L. D.

* **A Bonnau-utca** ma a legelőnebb
utczánk egyike az ujonnan fölépült községi
iskola és a zárdában jelenleg mintegy ezer
gyermek jár iskolában ezen két épület előtt,
a mikor az iskolának vége van, csak egy bul-
lámzik a gyermek sokasága. A multkor meg-
történt, hogy egy gyermek nem a kocsis, ha-
nem saját maga vigyázatlansága miatt a kocsi
alá került, szerencsére csak a kocsi és nem
a kerék alá. Hajmeresztő csak elgondolni is,
minő bajt okozhat egy ügyetlen kocsis, ha
azon időben sebesen neki hajt, a mikor ez
a sok gyermek az iskolából jön. Nem véltünk
rossz szolgálatot az iskolai gyermekek és azok
szülőinek érdekében tenni, ha az uton felker-
jük városunk rendőrfőnökét, hogy biztonság
tekintetéből épen ezen iskola-szegletén egy
rendőrlégenyt kirendel, a ki felügyel arra,
hogy mikor a gyermekek az iskolába men-
nek és onnan jönnek, a kocsi sebesen ne
hajtassanak.

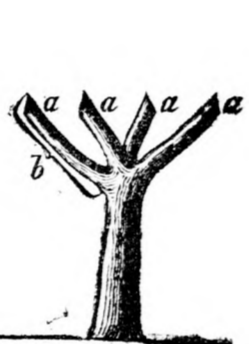
* **Tűzesetek Torontálmegey-
ben.** Folyó évi jan. hónap Kanakban Mircsov
Marion, Petrovszjellon Kotecz Juon és Truja
Péter, Mokrinban Szepeanov Zsiva, Tiszahé-
gyesen báró Révay Simon örököséi, Szent-
Mihályon Szvera Vasza kárára. A tűz oka négy
esetben gyújtogatás, egy esetben gondatlan-
ság és egy esetben ismeretlen. A kárösszeg
1440 frtot tesz ki, melyből biztosítva csak
650 frt volt.

* **Dr. Haynald Lajos** hiboros ér-
sekünk az egyházi zene előmozdítására 6000
forint alapítványt tett, melynek kamataiból egy
zeneseti ösztöndíjra pályázat van hirdetve,
f. é. május 15-i határidővel. Pályázhat min-
den magyarországi, ki az egyh. zenében jeles
előmenetelt tett.

* **Figyelmeztetés.** Az adóhivatal
sarkán a járda előtt diszlik egy a földbe ássott
czölöp, a melynek az a czélja, hogy az arra
járó közönséget megóvja azon eshetőségtől,
hogy egy ügyetlen kocsis által le ne gázol-
tassék; az óvintézkedés nem roszt, de szerin-
tünk a jót a czélserűvel kapcsolatba lehetne
hozni, ha t. i. azon czölöp, a melynek már
annyi kocsi tölgezt eset áldozatul, egy
kissé csinosan dolgozott és megfeszített lámpa-
oszloppal cseréltetnék fel, a kincstár épületén
lévő lámpa az oszlopra illesztetnék, ilyképen
a világitásnak, csinosaságnak és czélserűség-
nek elég volna téve.

15. Szederfa csonkítatlan állapotban.

16. Csonkított szederfa. *)

17. Szederfa a csonkítás után.

A vasárnapi munkaszünet.

Megeyi alispánunknak a vasárnapi munka-
szünet tárgyában kelt körlevelét nemcsak a
megye közönsége, de a hazának minden pol-
gára vallásfelekezeti különbség nélkül öröm-
mel üdvözölte, mert ezen intézkedése által,
levelében is kifejezett intenciója szerint, a
vallásérkölciségnek kíván szolgálatot tenni,
mi épen úgy czélja minden egyes vallásfele-
kezetnek, mint alapja, talpköve minden ál-
lamnak.

Már az által is, hogy egy törvényszak-
casznak érvényre emelésével általában a tör-
vénytisztelet mozdittatik elő, sokat nyerne-
k az erkölcsök, mert a törvénytisztelet és a köz-
erkölcsiség kölcsönösen hatnak egymásra. A
legcsekélyebb S. is fontosságot nyer, ha nem
máskor, bizonyára akkor, a midőn az a ható-
ság által meg nem tartatik, mert ez által ál-
talanban a törvény, s így a többi fontosabb,
életbevégőbb, üdvösebb törvények iránti tisz-
telet is csökken a közönség keblében. Annál
inkább hat károsan a polgárok erkölcséire egy
oly nagy fontosságú törvénynek elhanyagolása,
elmellőzése, mely per eminentiam hivatva volna
a vallásérkölciség előmozdítására, mint pél-
dával a vasárnapi munkaszünetről szóló szakasz.

Helyesen mondja alispán úr, hogy „egyéni
meggyőződést hatóságilag alkotni nem lehet
és nem is óhajt“, mert a törvényezik nem
hitczik és hál! Istennek túl vagyunk már
azon a zavaros időszakon, a midőn a világi
hatóság „in sacra“ is avatkozott a vallások és
erkölcsök nagy hátrányára. Az államnak ez
idő szerinti és egyedül helyes feladata pas-
sive intézkedni, azért teljesen megfelel ebéli
hivatásának, ha azon botrányköveket, mik a
hivők vallásyagorlatát, az áhitatosságot aka-
dályozóknak vagy zavaróknak, eltávolítani segít.

Ilyen botránykö községuünkben a vasár-
napi piac, mi különösen azáltal, hogy egé-
szen a templom ajtóban és az isteni tisztelet
alatt is tartatik, zavarja, botránykoztatja a
hivők áhitatosságát.**) Ez a botránykö, t. i. a

*) Melynél az egyes ágak a metszettel világosab-
ban kivehető véget aránytalanul nagyobbított
mértvben vannak adva.

**) Nem kételkedem azon állításon, hogy a piaci
járma s közbe egyes szavak is (olykor talán trá-
gár beszédek) egészen az oltárig elhatnak. J. N.

vasárnapi piac akadályoz többeket a vasárnapi
isteni tiszteleten, illetve vallásérkölcisi oktatáson
részt venni; s többeket talán már el is szok-
tatott, mert vagy 20 év óta van ez így, mond-
ják, vasárnapi renden.

De mit ér a piacot szétkergetni, a bol-
tokat bezárítani, sőt még a nem elkerülhetlen
hivatalos órákat is beszűkíteni, ha a „felvilá-
gosodott jelenkor nézetei“, az alpróféták által
szent irás gyanánt idézve és félremagyarázva,
a tömegre kísértőleg hatnak; természet fel, ha
a felvilágosodott jelenkor azon nézetét, hogy
az intelligenciának nincs szüksége templomra,
az alpróféták odamagyarázzák, hogy miután a
jelenkor a felvilágosodottság kora, tehát a ki
beenne él, annak nincs szüksége papra. Híjába
argumentálunk aztán, hogy quod licet jovi,
non licet bovi, még sértésnek veszik, s meg-
köszönhetjük, ha még különb gorombasággal
nem vágunk vissza csak úgy szépen példa-
beszédképeben; különben feleletül annyí is
elég volna, hogy exempla trahunt (a példák
ragályosak). Itt eszembe jut Pál apostolnak a
korinthusi műveltebb keresztényeknek a mű-
veltebbekkel, vagy szerinte „gyengébbek-
kel“ szemben való magatartására vonatkozó
utatása. Az intelligencia ugyanis nem tar-
totta lelkiismeretbeli dolognak a pogány áldo-
zati lakomának való részvételt, de azért Pál
apostol rosszalta azt a „gyengébbekkel“ szem-
ben, kikre nézve az botránykozató vala.

Különbön alispán urnak a vasárnapi mun-
kaszünet tárgyában kelt körlevelétől sok jót
remények, már maga az intenció is megyénk
közönségére vallásérkölciség tekintetében ed-
dig is üdvös hatást idézhetett elő és azért
még egyszer örömmel üdvözölöm.
Nagy-Becsckerek, 1883. február 5-ikén.
J. N.

Tarka levelek.

IV.

Kedves uram bátyám!

Hushagyó kedden ugyancsak vártam, mely
napon délelőtt ellátogattam a helybeli nagy
dohánytőzsde s dohány és szivar különleges-
ségek árudájába s bevasároltam a jöfőle sziv-
varokból azon reményben, hogy azokból majd
kedves uram bátyámat is ha fol nem is, de
legalább megfűstöltemem.

Hirdetmény.

A Nagy-Becskereken székelő „TORONTÁLMEGYEI TAKARÉK- és HITELBANK“ f. é. február hó 11-én, d. u. 2 órakor, saját gyűléstermében tartandja

XV. rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. részvényesek személyesen, törvényes képviselők vagy meghatalmazott részvényesek által való megjelenésre oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 15-dik §-a értelmében szavazati jogukat csak azok gyakorolhatják, a kik nevére az illető részvények legalább két héttel a közgyűlés hatánapja előtt a részvénykönyvben átíratnak, és kik részvényeiket a szelvényekkel együtt, legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál bevény mellett letették.

Tanácskozási tárgyak:

- 1. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A zármérleg előterjesztése, a felmentés megadása és a tiszta nyereségnyomó hovatartozás iránti intézkedés.
5. Az igazgatóság és a választmány együttes indítványa 89 darab intézeti részvény visszavásárlása iránt.
6. Esetleg egy igazgatósági tagnak választása.
7. A választmány választás által való kiegészítése.
8. A felügyelő bizottság újjáválasztása.

Nagy-Becskerek, 1883. január 19-én. (68-1.1) Az igazgatóság.

Ismerősök számára kérek még néhány „Betegbarát“ című könyvecskét, mert váratlan gyors felgyógyulásom következtében az mindenki ismerni szeretné stb. — Egy szerencsésen felgyógyultnak e sorai önmagukban beszélnek; ezért csak arra figyelmeztetünk, hogy a „Betegbarát“ kiadvántra Goricsnek E. egyetemi könyvtárus által (Bécs, I. István tér 6.) ingyen és bérmentve küldetik meg, a megrendelőnek tehát nem okoz több költséget 2 krnál a levelező lapért. (60-7.2)

Az első oszt. általános BALESETEK ELLEN BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BÉCSBEN. Teljesen befizetett alaptőkéje: Egy millió forint o. é. A társaság elfogad: 1. Egyénenként való biztosításokat balesetek ellen és pedig minden testi baleset ellen, mely a biztosított hivatásában vagy azon kívül, otthon vagy utközben érheti. Pólya: Valamely bankár, orvos, ügyvéd, irodai hivatalnok, ha a biztosítást 5 évre köti meg, 10,000 forint halál és munkaképzetlenség esetére 11 forint évi díj befizetése mellett biztosított magának. — Több kockázattal járó hivatású egyénekre nézve, a díj megfelelő arányban drágább. 2. Tömeges biztosításokat a valamely gyárban vagy iparvállalatnál alkalmazott valamennyi egyént hivatászerű foglalkozásuk gyakorlása közben érhető testi balesetek ellen. A Magyarországi vezérügynökség Budapest, Dorottya-utca 10. sz. Nagy-Becskereken főügynök: Steiner Mihály.

A dávidházi gazdaság vetésre ajánl dúsan termő angol sörfőző árpát ugyszinte chevalier és tótvidéki árpát. PALOTAI és TESTVÉRE, (64-4.1) pusztá Dávidházán, utolsó posta Tor-Ujvár.

10. sz. k. i. 1883. (62-2.1)

Hirdetmény.

Az 1871. évi XVIII. t. cz. 103. §-ának rendelkezése és a városi képviselő testületnek mai napon fenti szám alatt hozott határozatához képest ezennel közhírré tétetik, hogy a város határában fekvő és eladásra kijelölt kir. kincstarti földeknek a város részéről leendő megvétele iránti kérdés a jövő február 19-én megtartandó rendes havi közgyűlésen fog tárgyaltni. Kelt Nagy-Becskereken, 1883. évi január 22-én tartott közgyűléséből. Kulifay Lajos, polgármester.

Kulifay Lajos, polgármester.

Legelő bérbeadás.

Gróf Karátsyonyi Guido ő nagyméltósága beodrai uradalma részéről közhírré tétetik, hogy 1883. évi február 18-án, délelőtti 9 órakor, az iroda helyiségben, következő legelő-részletek lesznek árverés alá bocsátva: Völvegy 46 hold. Kis-Aracs 30 3/4 „ Nagy-Bikács 50 3/4 „ A bérbeadási feltételek felett felvilágosítást adhat (59-3.2) a gazdasági iroda.

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ 1882. évről zárszámadása.

Table with 3 columns: Tartozik (Debts), Zármerleg-számla (Closing Balance Sheet), and Követel (Assets). Rows include Pénzkészlet, Értékpapírok, Kamatok, etc.

Table with 3 columns: Nyereség- és veszteség-számla (Profit and Loss Statement), Kamatok és díjak, Egyéb jövedelmek, etc.

Nagy-Becskerek, 1882. évi december 31-én. A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ könyvvivősege: Oldal. (63-1.1)

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ igazgatósága: Steinitzer Géza, Vécsey István, Weisz Izso, Schwarez Mihály.

Ezen zármérleg és nyereség- és veszteség-számla a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ üzleti könyveivel összehasonlítván és a pénztár ennek megfelelőleg megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen és a törvény szerint vezetetteknek és a jelen zármérleggel és nyereség és veszteség-számlával mindenben megegyezőnek találtattak. Nagy-Becskerek, 1883. évi január 22-én.

A felügyelő bizottság: Dr. Demkó Pál, Schultz András, Spiegl Jakab.

A Torontálmegyei takaré- és hitelbank felügyelő bizottságának jelentése a részvényeseknek 1883. február hó 11-én tartandó XV. rendes közgyűléséhez.

Tisztelt közgyűlés! Alulírtak mint a Torontálmegyei takaré- és hitelbank részvényesének m. é. márczius hó 19-én tartott rendes közgyűlésben megválasztott felügyelő bizottság tagjai, tisztelettel jelentjük, hogy a kereskedelmi törvény értelmében az intézet összes könyveit, iratait és pénztárait, behatóan megvizsgáltuk, az ügyvitelt szigorúan ellenőriztük, az igazgatóság által a lefolyt 1882. évről készített és élénkbe terjesztett zármérleg az üzleti könyvekkel és részletes kimutatásokkal tételről-tételre összehasonlítottuk és a könyvek rendes vezetéséről, a vagyonként kitüntetett pénzkészlet és értéktárgyak meglétéről és a készített zármérleg helyes és törvényes voltáról teljesen meggyőződünk. Mindezeknél fogva kinyilatkoztatjuk, hogy az 1882. év eredményeként kimutatott 14.406 forint 42 kr. — illetve az igazgatóság 10% nyereséményrésze, 1440 forint 64 kr. — levonása után mutatkozó 12.965 forint 78 krnyi nyereséményegyenleg helyes, a melynek hovatartozására nézve hozzájárulunk az igazgatóság azon indítványához, hogy: a) 8712 forint — kr. az erre jogosult 1089 részvény 13. számú szelvényeinek 8-8 forinttal való beváltása mellett a részvényeseknek osztalékképp kifizetessék; b) 4000 forint — kr. a tartalékokból veszteségeirások céljából kölcsönvevő összegnek részbeni pótlására fordítsassék, a maradványbeli c) 253 forint 78 kr. pedig közszélsű adakozásokra és jutalmazásokra leendő fordítás végett az igazgatóság rendelkezésére bocsátassék. Kérjük végül a tekintetes közgyűlést, méltóztassék ezen jelentésünket jóváhagyólag tudomásul venni és nagy az igazgatóságnak, mind az alulírt felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadni. Kelt Nagy-Becskereken, 1883. január hó 22-én. A felügyelő-bizottság: Spiegl Jak. s. k., Schultz András s. k., Dr. Demkó Pál s. k. f. ü. b. tag. elnök. f. ü. b. tag.

MÜLLER J. L. ILLATSZER-ÉS PIPERE-SZAPPAN-GYÁROS BUDAPEST. Gyár: VII. Rottenblüer-utca 36. sz. a., saját ház. Raktár: IV. Koronahéreg-utca 2. sz. a., „Virágkúrdnyhoz“. Ajánlom saját gyártmányú illatszereimet és pipere-szappanaimat egy nagyban eladása, mint a t. fogászati közönségnek postánküldött rándólistáim: Müller J. L.-féle családi szappan. Dr. GEBHARDT LAJOS egyetemi tanár és Rókus-kórházi igazgató urat alulírt nekem kiadott bizonyítvány szerint, a főm szappan fogalmának és minden ahhoz kötött követelményeknek tökéletesen megfelelő s a bőrnök légszűrést és irdeségét lézi elő. Darabja 35 kr., 3 darab dobozban 1 forint. Carbol-szappan. Dr. Lenhossék József kir. tanácsos és magy. bír. egyet. tanár ur nekem kiadott bizonyítványa szerint kitűnő évszer ragyogóan fehéres és erős fertőtlenítő hatású bir s a bőrtüneteket eltávolítja. — Dobra 40 kr., 3 db dobozban 1 frt 10 kr. Poudre de Serail. Tisztelettel Müller J. L. illatszereit annak Budapesti Poudre de Serail, melyet őn felhívott, valóban kitűnő és nemében páratlan, mert nem csak az arcon alkalmazandó és tartós, de egyszerűen is kitűnő szappan, melyet az arcon alkalmazva, az arca mindig kitűnően ragyogóan és nemcsak az arcon, hanem a test minden részén alkalmazandó, mely kiváló tulajdonságait jövedelmét mint kezevencz arcz-ápoló, bőrtisztító, szappant, használni és megvagyok meggyőződve, hogy mindenki megelégedett illatosságukkal és illatosságukkal fog örülni. Tisztelettel BLAMA LUJZA. A Poudre de Serail fehér, rózsás és sárga szalban kapható. Egy doboz ára 60 kr. és 1 frt. Minden itt fel nem említett pipere- és illatszereimnek megvagyok meggyőződve, hogy mindenki megelégedett illatosságukkal és illatosságukkal fog örülni. Postai megrendelések utánvételre postán küldött. Ajánlásokon kívül a kifizetés után is. Mindenképpen azonnal megvagyok meggyőződve, hogy mindenki megelégedett illatosságukkal és illatosságukkal fog örülni. Fentebbi gyártmányok részben az alábbjegyzett cégnél kaphatók: Nagy-Becskereken: MENCZER LIPÓT urnál. (42-15.3)

lás.

osága beodrai
gy 1883. évi fe-
roda helyiségben,
és alá bocsátva:
old.

ágosítást adhat
asági iroda.

2. évről

Követel.

frt. 108900-
" 5000-
" 384762-57 1/2
" 4863-35
" 5980-25
" 277-25
" 1117-
" 38668-20

1265-

14406-42

frt 575240-04 1/2

frt 46738-84
" 2206-34
" 12-

frt 48957-18

(63-1.1)

ihály.

összehasonlít-
esen és a tör-
nek találtak.

eknek 1883.

9 részvény 13.
8-8 firtal való
részvényeseknek

és;
szteségleírások
összegnek rész-
ssék, a marad-

ásokra és ju-
fordítás végett
elkészésre bo-

méltóztassék
enni és ugy az
ottságnak a fel-

6 22-én.

mkó Pál s. k.,
ü. b. tag.

Melléklet a „Torontál” 1883. évi február 6-ik számához.

Üzleti tudósítás.

Van szerencsém a nagy-beckereki meg a környékbeli tisztelt vevőimnek tudomására hozni, hogy a helybeli piacon 1857-ben alapított

URI és NŐI RUHAÜZLETEMET

1882-ik évi november hó 10-étől kezdve, a Hunyady- (fő-) utcában

ujjonnan épült, egyemeletes, 6-ik számú saját házamba tettem át.

Együttal szerencséttem arra is a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy ujjonnan felszerelt raktáromat

valódi angol és francia szövetekkel meggazdagítottam, minek folytán a legjobbat, legtartósabbat és a legelegánsabbat előállítani képes vagyok.

Női köpönyegeken és uri kabátokban

a legszebbet és legizlésteljesebbet tartok készletben.

Egy nagyszabású ruhaműhely felállítására és jó munkások megszerzése által azon kellemes helyzetben leszek, hogy a csinálási mód és kivitelben a legszilárdabbat és legdivatosabbat előállítsam.

A midőn a t. cz. közönséget biztosítom, hogy jövőben is törekedni fogok jó hírnevem megóvni és egy szolid és pontos kereskedői gazdálkodást kifejezni, ajánlom magam

alázzatul

Grünbaum Vilmos.

(316-12)

Arlejtési hirdetmény.

A megye tekintetes alispáni hivatala múlt évi július hó 7-én 15360. sz. a. kelt rendelettel az idvor melletti Tukos éri fahid helyreállításának biztosítása végett arlejtést rendelt el, mely alólított szolgálói hivatal helyiségében 1883. évi február hó 11-én délelőtti 9 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 615 frt 16 kr. Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5% bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krajczáros bélyeggel, valamint szintén 5% bánatpénzzel ellátva (mely alhat készpénz vagy állampapirokból) az arlejtést megelőző nap, azaz 1883. évi február hó 10-én délelőtti 12 óráig ide nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadni.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerevényeket stb. teljesen ösmeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő helyreállítási munkálatok előmenetele s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alólított antalfalvi szolgálói hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Antalfalván, 1883. évi január hó 10-én.

Stojánovits Vazul,
szolgabíró.

(40-3.3)

186. sz. 1882.

(65-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött véghajtó az 1881. é. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-beccsei tek. kir. járásbírószág 1340. számú végzése által gróf Pejacsevits Péter tordai uradalma mint végrehajtató javára, Kovács András tordai lakos mint alperes ellen 478 frt 36 1/2 kr. tőke, ennek 1879. év október 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 58 frt 92 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 745 frtba becsült búza, árpa, zab és kukorica mult 1882. évi terméséből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 43./1883. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a tordai község házában leendő eszközzésre 1883. évi február hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt T.-Beccsen, 1883. évi január 28-án.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

Díszoklevél Székesfehérvár 1879.

Díszoklevél Triest 1882.

NEUSCHLOSZ ÖDÖN és MARCEL,

ezelőtt Neuschlosz J. fia,

gőzfűrés, faárú- és parkétgyára

Budapest, Ujpesti rakpart 10

ajánlja nagy választékú parkétjait, folyton nagy készlete van száraz és hibátlan tölgy- és fenyőfa amerikai padlózatból.

Parkétrakást vidéken jól és jutányosan eszközöltet. Kívánatra mintarajzokat s árjegyzékeket legnagyobb készséggel bérmentesen küld.

Három évi garantiát nyújt.

Elvállal szerszám- és épületfaszállítást, ács és asztalos munkákat igen mérsékelt feltételek mellett

Arany-érem Páris 1878.

Felkelünk és fröstökölünk,
Azután egyet sétálunk,
(A kényelmet még Byzanzban
Sem szeretik jobban nálunk.)

Később ugy tizenegy felé
Bétekintünk a gyűlésbe,
(Ezzel a honnak tartozunk!
Elég, ha nem megyünk Bécsbe!)

Ott elmondjuk, mit akarunk,
Szabadon mint egy Bixio!
Elmondjuk, hogy a mit kérünk,
Törvény és jog — nem fictio.

Elmondjuk, hogy negyvennyolczból
Egy hónapot sem engedünk!
De azért, ha meg nem adják,
Még akkor sem verkedünk.

Mindezt elmondván, re quasi
Bene gesta hazatérünk,
S vagy otthon, vagy a korcsában,
A mint illik, enni kérünk.

Este színbáz vagy disputa;
Ha a kormányt meg nem üti,
Minket meg nem üt a guta.

Éjjel aztán csendes álom,
Visiók és tündér rege,
Hol minekünk semmi bajunk,
S a németnek van melege.

Napok jönnek, napok mennek,
Ők is várnak, mi is várunk,
Ők is tudják hogy mit várnak,
Mi is tudjuk hogy mit várunk!

Don Gunarosz.

A sors kegyencze.

(Politikai beszély.)

Xixemes őrvöngő Royalista volt Atheneben. Az abszolutizmusnak is hódolt, csak azért, hogy a királyt is szerethesse. Legkedvesebb

várta a pompa di Festát. — A köztársaságiak azonban nemes szívűek valának, s hogy ártatlan vér ne folyjon, a Bertalan éj előtt, még egy ilyen plakatot felcsirizoltak:

„Kinek ma éjen át, vörös zászló nem leng ablakában — hónap bardirosszuk!”

A plakátok láthatók valának, de Xixemes apó nem látott semmit, mert Machiavellit olvasta oda haza. —

Mirena a királyi — szép s fiatal neje, szerette Philót a köztársaságit. —

Xixemes azonban szerelemfűlő volt mint valami asszony-szabó, s Philó urfi kénytelen volt cselhez folyamodni. —

Szeretsz-e Mirena!?

Én Philom! meghalok veled — meghalok nélküled! Veled értem, — nélküled miattad.

A görögök így társalognak; röviden, de classicae.

Ma éjjel szöknöd kell velem.
Ha szöknöm kell, elszököm!
Jeleld a legalkalmasabb időt!

Artaxerxes utcában, s oodogo szívvel pulantá meg a vörös lobogót, a Mirena ablakában, mely a Xixemes házából nézett az utcára. —

Féltizenegy órakor már utban voltak Kaliópe felé.

Tizenegy órakor meg- és kiindult az igazoló választmány s járta az utcákat sorban, s nézte az épületeket.

Xixemes megtért! Pártunkhoz csatlakozott! Nézzétek csak vörös lobogó leng épületek ablakából; szólt az elnök.

Meg kell jegyezni —: Xixemes jó polgár, hű hazafi kegyelem számára, jegyez meg az egyik tag.

Xixemes mit sem tudott az egészről.

A sors örkdöött felette, még pedig oly kegyelmesen, hogy a két legnagyobb rosztól menté meg:

A haláltól és nejétől.

Don Gunarosz.

Hirdetmény.

10. sz. k. i. 1883.

(62-2.1)

Hirdetmény.

Az 1871. évi XVIII. t. cz. 103. §-ának rendelkezése...

Legelő bérbeadás.

A Nagy-Becskereken székelő TORONTÁLMEGYEI

212. sz. k. i. 1883. Pályázat. (51-3.2)

Az új-pécsi körorvosi állomás, melyhez még Dinyás, Szerb-Szent-Márton és Csebza községek is tartoznak, elhalálozás folytán megürülvén, annak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitatik s választási határnapul f. évi február 28-ik napjának, délelőtt 10 órája Ujpécsett, mint a körorvos székhelyén a község házában kitűzetik.

Ezen állomással a szövethozott községek részéről 600 frt évi fizetés és a képviselő testületek által megállapított látogatási díjak vannak egybekötve. Fizetőképtelen szegények ingyen látogatandók.

Felhivatnak tehát mindazon orvos urak, a kik ezen körorvosi állomás elnyeréséért pályázni óhajtanak, hogy az 1876. évi XIV. törvény cz. 43. illetve 143. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványokat a választást megelőző napig az alólirt szolgabírósnál benyújtsák.

Párdányon, 1883. évi január hó 21-én.

Torontálmegye. párdányi szolgabíró hivatala.

Hirdetmény. (66-2.1)

A „nagy-becskereki kaszinó-társulat“, a f. évi február hó 18-án d. e. 10 órakor, a társulat helyiségeiben tartja ez idei rendes közgyűlését, — melyre a tagok ezennel meghívotnak.

Tárgyai a közgyűlésnek:

- 1. A tisztségviselői jelentései. 2. A számvizsgálók jelentése s a felmentés megadása. 3. Tisztújítás. 4. A választmány megválasztása. 5. A számvizsgálók megválasztása. 6. Az 1883. évi költségvetés megállapítása. 7. Indítványok és pedig: a) 5 frt felvételi díj rendszeresítése; b) a tagsági díjnak tíz frtra leendő felemelése; c) ferbli játéknál a kártyapénznek 2 frtra leendő felemelése.

Kelt Nagy-Becskereken, 1883. évi február 2-án.

Kulifay Lajos, kaszinó társulati igazgató.

491. sz. B. v. k. 1883. (67-1.1)

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik a tekintetes bécsi cs. kir. kereskedelmi törvényszéknek 1883. évi január 19-én 8959. sz. végzésével megkeresett tek. nagy-becskereki kir. járásbírósnak 1883. évi január 27-én 491. sz. alatt kelt végzése folytán Klaudinger D. részére ittebei Kiss Miklós jelenleg bécsi lakos elleni 2250 frt és jár. iránti ügyben a bega-szt.-györgyi uradalmi irodában 1883. évi február 2-án lefoglalt, örökvaltság és haszonbér követelésekből álló ingóakra tulajdoni igényt támaszthatni vélnék, miszerint igénykeresetüket e hirdetmény keltétől számított 15 nap alatt a tek. nagy-becskereki kir. járásbíróshoz annál is inkább beadják, mert ezen határidő

után benyújtott igénykeresetek az 1881. évi LX. t. cz. 93. §-ához képest csak az esetben bírnak a végrehajtás további folyamára halasztó hatálylyal, ha az igénylő kereset jogosultságát valószínűvé teszi, egyszersmind pedig a végrehajtató követelését és járulékait, vagy a mennyiben ez kisebb összeget tenne, az igényelt tárgyak becsértékét a bíróságnál leteszi biztosítékul.

Kelt N.-Becskereken, 1883. február 4-én.

Staits Péter, kir. bir. végrehajtó.

795. számhoz k. i. 1883. (52-3.2)

Hirdetmény.

Az 1871. évi XVIII. t. cz. 106. §-ának intézkedéseiből képest ezennel közhírré tételik, mely szerint Nagy-Becskerek városának képviselő testülete a f. évi január hó 22-én tartott rendes közgyűlésében 1-ső sz. a. kelt határozatával elhatározta, hogy az államkincstártól az italmérségi és sormérségi jogot a kincstár tulajdonát képező vendéglővel és melléképületeivel együtt o. e. 497,380 forintnyi becsáron megveszi, ami azzal tételik közhírré, hogy ezen határozatunk csakis a mai naptól számítandó 30 nap múlva fog jóváhagyás végett Torontálmegye törvényhatósági bizottságához felterjesztetni, s hogy az azon határozat ellen netán ervenyesítendő felfolyamodványok a fenti határidőn belől a városi tanácsnál nyújthatók be, az ide vonatkozó határozat, valamint az ez ügyre vonatkozó összes iratok is a városi tanácsnál mindenki által megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1883. évi január 27-én.

Kulifay Lajos, polgármester.

9849. sz. 1882. (61-0.1)

Arverési hirdetmény.

A Torontálmegye alispáni hivatalnak múlt évi december 15-én kelt 26965. számú rendelete értelmében közzétételik, miszerint Torontálmegyének alább felvezetett községek mint testületek elleni követelése, nevezetesen: Idvor község ellen 620 frt 12 kr., — Rudolfsnád község ellen 3473 frt 42 kr. és Szakula község ellen 954 frt 91 kr. inségkölesön töke és jár. iránti végrehajtási ügyében, Idvor községnek lefoglalt egyenkint 80 frtra felbecsült 3 darab tenyész bika, 712 hold közlegelőnek 3 évre leendő bérbeadása, évenként és holdankint 1 frt becsár mellett, és 540 hold rétföldnek 1 évre leendő bérbeadása holdankint 3 frt becsár mellett; — Rudolfsnád községnek lefoglalt 2 darab egyenkint 250 forintra felbecsült pej csődör, továbbá a lefoglalt 4 drb egyenkint 100 frtra felbecsült tenyészbika, valamint 300 hold közlegelőnek holdankint 5 frtra felbecsülve, 3 évre leendő bérbeadása; — Szakula községnek lefoglalt 3 drb egyenkint 180 frtra felbecsült tenyészbika, 3 kazal széna mohaj, 2 kazal széna, kazalkint 40 frtra becsülve, előrvezése elrendeltetvén, az első árverésnek megtartására Szakula községében f. évi február 14-ik, Idvor községében f. évi február 15-ik, Rudolfsnád községében

f. évi február 16-ik napja, reggeli 9 órára, tüzetik ki, mely alkalommal a zálogtárgyak készpénzben és a becsárnak háromnegyed részén alól el nem adatnak, a II-ik árverés megtartása az összes tárgyakra nézve Debelyács községében és f. évi márczius 5-ik napja, reggeli 9 órára, tüzetik ki, mely napon a zálogtárgyak készpénzben és a becsérték háromnegyedén alól is elfognak adatni a legtöbbet ígérőnek.

A becsár a kikiáltási árnak fog vételni.

Kelt Antalfalván, 1883. évi január 31-én.

Antalfalvai szolgabírói hivatal.

Hirdetmény. (49-3.2)

Franyova község részéről ezennel közhírré tételik, hogy az 5329 holdból álló községi legelő f. évi február hó 15-én délelőtt, a község ház termében megtartandó árlejtés útján e. f. 1883. évre, és csakis a franyovai lakosok tulajdonához fennforgó marhák számára haszonbérbe fog adni olyképp, hogy az illető haszonbérlet köteles legyen 30,000 frtot azonnal árlejtés megtörténte után a községi pénztárba lefizetni, mely kötelezettsége ellenében a község maga részéről 5400 darab marhát túlhaladó fölösleg marha darabok után járó összegek pedig a haszonbérletnek járnak a község iránti minden kárpótlás nélkül.

A kikiáltási ár minden darab marháért 6 frtban megállapított.

A lakosság tartozik a legeltető marhától árlejtés alkalmával megállapított illetéket a fent jelzett időben a haszonbérletnek fizetni.

A további bővebb feltételek hivatalos órákban a franyovai jegyzőségi irodában megtekinthetők.

Franyova községi előjáróság.

452. sz. ex 1883. Pályázat. (47-2.2)

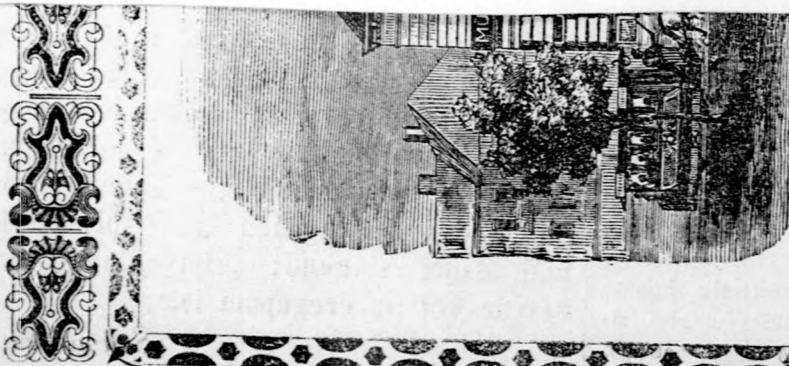
Torontálmegye törvényhatóságánál részben a központban, részben a járási szolgabírók mellett legközelebb 14 közigazgatási gyakornoki állás lévén betöltendő, felhivatnak mindazok, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajlják, hogy legalább a jogi négy évi tanfolyamnak a fennálló szabályok szerint való bevégzését és az államtudományi államvizsgának sikeres letételét igazoló bizonyítványokkal felszerelendő kérvényüket legkésőbb f. évi márczius 1-éig előlírothoz a hivatalban lévők hivatali főnökük útján, különben pedig közvetlenül küldjék be.

Pályázhatnak oly egyének is, a kik a szabályszerű 4 évi jogi tanfolyamot bevégezték ugyan, de az államvizsgát még le nem tették; ezek azonban kötelesek, az államvizsgát szolgálatba lépésük után legkésőbb egy év alatt sikeresen letenni, különben állásukat veszítik.

Egy-egy állással 300 frt évi fizetés és 60 frt lakbér illetmény élvezete van egybekötve.

Nagy-Becskereken, 1883. évi január 25-én.

Tallián, alispán.

MÜLLER J. L. & Co. családi szapp. Dr. GERHARDT LAJO... Carbol-szapp. Poudre de Sel...

Post. Minden it fo... MINDEN... (42-15.2)